Een wezenlijk schrijver en een voorwaardelijk schrijver – 5

De voorwaardelijke schrijver is het omgekeerde van de wezenlijke schrijver. Die laatste heeft namelijk zijn eigen perspectief. Maar wanneer de mensen aan het ogenblik gekluisterd raken, en vervolgens bijgelovig al hun vertrouwen stellen op het ogenblik, dan moet daar wel de meest ongelukkige verwarring uit voortkomen. Want wat is het ogenblik het volgende ogenblik nog waard! De wezenlijke schrijver staat voortdurend in elk van zijn werken achter zichzelf. Hij streeft wel, maar binnen een geheel, hij streeft niet naar alles tegelijk. Hij laat nooit meer twijfel opkomen dan hij kan verhelderen. Zijn A is nooit van een grotere reikwijdte dan zijn B; hij trekt geen wissel op het onzekere. Hij heeft namelijk een welbepaalde levens- en wereldbeschouwing, en die volgt hij. En in die beschouwing loopt hij voor op elk van zijn afzonderlijke werken, zoals het geheel altijd aan de delen voorafgaat. Of hij als het om reikwijdte gaat tot nu toe veel of weinig met behulp van zijn levensbeschouwing heeft begrepen, hij verheldert alleen maar wat hij zelf begrepen heeft. Hij wacht niet bijgelovig totdat iets van buiten hem plotseling een dieper inzicht zal verschaffen, hem plotseling informatie zal verschaffen over wat hij eigenlijk zou willen. In het leven kan het een komisch effect teweegbrengen wanneer een mens zich uitgeeft voor een ander, wiens naam hij niet weet, en hij dus pas na afloop te weten komt hoe hij eigenlijk heet. […] Diezelfde komische werking brengt ook een voorwaardelijke schrijver teweeg doordat hij, als hij zich uitgeeft voor schrijver, zich voor iets anders uitgeeft dan hij is. En uiteindelijk zal hij op iets van buitenaf moeten wachten dat hem duidelijk kan maken wie hij eigenlijk is, dat wil zeggen, in geestelijke zin duidelijk maken wat hij eigenlijk wil. Een wezenlijke schrijver daarentegen weet precies wie hij is en wat hij wil. Hij is er vroeg en laat op uit zichzelf in zijn levensbeschouwing te begrijpen. En hij doorziet maar al te duidelijk dat verwachtingen over de buitengewone uitslag van een aangezwengelde discussie scepsis is, dat de ogenschijnlijke betrouwbaarheid ervan de twijfel nu juist voedt.

Voor zover van een wezenlijke schrijver gezegd kan worden dat hij behoefte heeft om zich mee te delen, is dat een innerlijke behoefte, te genieten van een tweede macht van begrijpen, ze wordt voor hem een taak die hij vanuit zijn ethische bewustzijn op zich neemt. Een voorwaardelijke schrijver heeft geen innerlijke behoefte om *zich mee te delen*, want wezenlijk heeft hij niets mee te delen. Het wezenlijke, een conclusie, een bedoeling als het gaat om zijn uitgangspunten, dat alles ontbeert hij nu juist. Hij heeft geen *behoefte om zich mee te delen*, hij is zelf *een behoeftige*. En net zoals andere behoeftige mensen ten laste komen van de staat of van het armenwezen, zo zijn in de grond der zaak alle voorwaardelijke schrijvers behoeftigen die ten laste komen van hun generatie, doordat ze door hen verzorgd willen worden, in plaats van zelf te werken en zichzelf te voeden met behulp van een inzicht dat ze zelf verwerven. Deze situatie oefent een hoogst schadelijke invloed uit op de hele literatuur, en brengt een immorele omkering teweeg in de verhouding tussen schrijver en lezer.
(*Boek over Adler*; *Pap*. VII B 235, p. 11-13)